

DStopia

Rama IX Art Museum For Education

SOMSAK CHOWTADAPONG

Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation **SOMSAK CHOWTADAPONG**

JUNE 3 - 30, 2013, WANGNA ARTS GALLERY

Rama IX Art Museum Foundation

สมศักดิ์ เชาวินธาดางพงศ์ หรือพี่เชาวน หนึ่งในศิลปินผู้มากด้วยประสบการณ์ทั้งในเชิงศิลปะและเชิงบริหารซึ่งมีไม่มากนักในประเทศไทย ท่านเป็นผู้ที่ร่วมสร้างประวัติศาสตร์การส่งเสริมศิลปะร่วมสมัยของภาครัฐ โดยเฉพาะในช่วงที่รับราชการ ณ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย อย่างต่อเนื่องยาวนานมาจนครบศตวรรษ แม้ว่าในช่วงเวลาที่ท่านรับราชการจะมีโอกาสสร้างผลงานชิ้นสำคัญ แต่ท่านก็ไม่เคยหยุดนิ่ง อาทิ การริเริ่มงานวิจัยที่สนับสนุนต่อการศิลปะทำให้ท่านมีโอกาสสะสมพลังความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะไว้อย่างมากมาย และเมื่อโอกาสมาถึง หลังจากเกษียณ ท่านได้ทุ่มเทพลังกำลังและเวลาสร้างสรรค์งานคุณภาพ ดังเช่นปรากฏให้เห็นในงาน “Dystopia”

งานชุด “Dystopia” มีความโดดเด่นที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่ท่านได้สะสมมากกว่า ๔๐ ปี ผลงานได้สะท้อนความรู้สึกและข้อกังวลเกี่ยวกับปมปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ทั่วโลกอันส่งผลต่อความคิดและความรู้สึกทั้งโลก ซึ่งท่านสามารถแสดงให้เห็นในผลงานเชิงนามธรรมได้อย่างแยบยลและสวยงาม สมดังเป็นปรมาจารย์แห่งวงการศิลปะร่วมสมัย

ผมขอให้นิทรรศการครั้งนี้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

นายเชมชาติ เทพไชย

ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

กระทรวงวัฒนธรรม

Rama IX Art Museum Foundation

Somsak Chowtadapong, one of the artists who has exclusive experiences not only in the field of art but also in field of management, who is rarely found in Thailand. He has been held to be one of the leading artists in the legend of disseminated and promoted contemporary art of government. Especially, he has been worked continuously for Office of Contemporary Art and Culture till the decade. Although he had a room created artworks while he worked for government, he would not stop ever since then. The result of devoted to the art gives him the opportunity to gather the power of creativity of art. Therefore, after retiring, whenever the opportunity comes up, he had been exerted on the qualities of his artworks with all energy and creative. As you see in "Dystopia".

"Dystopia" has been the outstanding new series of his painting. It is reflected the development and the creativity over 40 years of him. Meanwhile, it is reflected the feeling and the concerning about the global disaster which affects the sense of thoughtfulness in the global. He has demonstrated the ideas and thoughts in abstract forms with ingenious and beautiful. As a connoisseur of the contemporary art is be considered by him.

I also wish for a great successful exhibition as the intention.

Khemchat Thepchai
Director-General Office of Contemporary Art and Culture
Ministry of Culture, Thailand

ในนามของสถาบันที่พัฒนาดนตรี ผมขอแสดงความยินดีและชื่นชมต่อ อาจารย์ สมศักดิ์ เขาวงศาตถ์พงศ์ ซึ่งได้นำผลงานจิตกรรมที่สร้างสรรขึ้นใหม่ มาจัดนิทรรศการ เฉพาะ ณ หอศิลป์วังหน้า อันเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาและประชาชนผู้สนใจได้มีโอกาส ศึกษา เรียนรู้ และชื่นชมงานศิลปะที่มีคุณค่า เป็นการสร้างแรงบันดาลใจ เพิ่มพูนศักยภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน ทั้งแก่นักศึกษา คณะอาจารย์ ตลอดจนประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของหอศิลป์วังหน้า ในการทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้าน ศิลปกรรมในระดับชาติ

อาจารย์สมศักดิ์ เชวธินาถพงศ์ เป็นอาจารย์ผู้สอนศิลปะ ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และทักษะด้านศิลปะ ให้กับนักเรียน นักศึกษามาดลระยะเวลากว่า ๓๐ ปี เคยดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช และผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี เมื่อครั้งที่สถานศึกษาทั้งสองแห่งนั้นยังอยู่ในสังกัดของกรมศิลปากร เมื่อมีการประกาศจัดตั้ง กระทรวงวัฒนธรรมขึ้น อาจารย์สมศักดิ์ ได้ย้ายไปสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ มีพันธกิจในด้านการส่งเสริมศิลปะร่วมสมัยโดยตรง อาจารย์สมศักดิ์ ได้ปฏิบัติงานที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ และได้มีโอกาสได้ปฏิบัติงานที่กรมศิลปากรในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม อันเป็นตำแหน่งสุดท้าย ก่อนเกษียณอายุราชการ อาจารย์สมศักดิ์ นอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ราชการอันเป็นการกิจหลักแล้ว ยังสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอยู่อย่างสม่ำเสมอ ผลงานได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ ปกติจะเป็นที่ประจักษ์กับการศึกษาโดยตลอด ผลงานจิตรกรรมของอาจารย์ ได้รับการยกย่องเป็นพิเศษในเรื่องของการใช้สี การสื่อความหมายด้วยรูปแบบศิลปะนามธรรม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์พิเศษแตกต่างจากคนอื่น ๆ ทำให้เกิดจินตนาการและความคิดแก่ผู้ชมอย่างดียิ่ง

ผมขอแสดงความชื่นชมและอำนวยการให้การแสดงนิทรรศการในครั้งนี้ ประสบกับความสำเร็จ และเชื่อมั่นว่าหอศิลป์วังหน้า จะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในระดับสากลที่จะช่วยเผยแพร่ นำเสนอผลงานศิลปะที่มีคุณค่าสูงสู่สาธารณชนตลอดไป

ดร.สิริชัยชาญ พักจำารณ

อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
กระทรวงวัฒนธรรม

Rama IX Art Museum Foundation

On behalf of Bunditpatanasilpa Institute, I would like to use this opportunity to congratulate (Ajarn) Somsak Chowtadapong for his new series of paintings, exhibit at Wangna Arts Gallery. This exhibition will encourage students, public, and increase the opportunity to learn and appreciate art works that serve the objective of Wangna Arts Gallery in order to stimulate students' inspirations, and increase proficiency which will benefit to art teaching, students, faculty, and general public at the national level.

Somsak Chowtadapong has been an art instructor who regularly shares his knowledge and skills to students for more than 30 years. He was a director of Nakhon Si Thammarat College of Fine Art, and Suphan Buri College of Fine Art when those institutes were still attached to the Department of Fine Arts, and later he transferred to the Office of Contemporary Art and Culture, the Ministry of Culture when the Ministry was established. His mission and duty was directly to promote contemporary art. With his excellent performances, he was promoted to Deputy director of the Office of Contemporary Art and Culture, and later the Inspector General of the Ministry of Culture which was the last position before his retirement. Besides his regular routine tasks as government officer, he has been created arts regularly. Obviously, his paintings have been recognized and granted many awards at national and international levels, especially his sense of colors, the interpretation of abstract forms which make his works unique from the others. The new series of paintings on this solo exhibition is interesting for his new mode of expression which create significant imagination and valuable content to the viewers.

I am congratulate and wish this exhibition success, I do believed that "Wangna Arts Gallery" would be a significant exhibition space and valuable learning resources center with international standard in order to promote and exhibit precious contemporary art works to the public.

Dr.Sirichaicharn Fachamroon
President of Bunditpatanasilpa Institute
Ministry of Culture, Thailand

Rama IX Art Museum Foundation

The logo for 'Dystopia' is positioned above the main title. It features the word 'Dystopia' in a stylized, bold, sans-serif font. The letter 'D' is particularly large and has a jagged, lightning-bolt-like shape extending from its bottom. Above the letter 'i', there is a small, stylized sun or star icon with rays.

ดิสโทเปีย (Dystopia) เป็นคำที่นักปรัชญา นักเศรษฐศาสตร์ ชาวอังกฤษในศตวรรษที่ ๑๙ John Stuart Mill ใช้เรียกสภาวะการครองสังคม บ้านเมือง ซึ่งถูกครอบงำด้วยสิ่งเลวร้าย ทั้งทางด้าน การเมือง การปกครอง การใช้อำนาจรัฐในการครอบงำความคิดของประชาชน รวมทั้งสภาพแวดล้อม ซึ่งถูกคุกคามด้วยภัยพิบัติจากพลังอำนาจของธรรมชาติ เพื่อเปรียบเทียบกับนครในอุดมคติที่สมบูรณ์พร้อมแบบยูโทเปีย (Utopia) ซึ่งดูห่างไกลจากความเป็นจริงไปทุกขณะ

การแสดงเดี่ยวผลงานจิตรกรรมของ สมศักดิ์ เขาวนธาดาทรงศ์ ได้นำคำนี้มาใช้เป็นชื่อนิทรรศการ เพื่อเป็นกฎเกณฑ์สำหรับผู้ชมผ่านเข้าไปสู่ประตูแห่งจินตนาการ ร่วมค้นหาความหมายสุนทรียภาพและประสบการณ์ชีวิต ในฐานะผู้ร่วมชะตากรรมจากผลงานจิตรกรรมนามธรรมชุดล่าสุดของเขา

ข้อเขียนชิ้นนี้ เขียนขึ้นในรูปแบบของการสนทนา โดยนำคำถามที่มีผู้ต้องการรู้หรือเป็นคำตอบที่ต้องการทราบมากที่สุดจากผู้สนใจหลายกลุ่ม แล้วนำมาเรียบเรียงจัดทำเป็นบทสัมภาษณ์ เพื่อลำดับเนื้อหาให้ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลจากศิลปินโดยตรง

■ ทราบว่าการแสดงเดี่ยวครั้งนี้ ห่างจากครั้งสุดท้ายถึง ๒๕ ปี ทำไมถึงทิ้งช่วงห่างขนาดนั้นครับ?

ส่วนหนึ่งคงเป็นด้วยสาเหตุของความจำเป็นในหน้าที่ของงานราชการที่รับผิดชอบนะครับ ส่วนใหญ่เป็นงานบริหาร มีภาระงานที่ต้องวางแผน เตรียมการ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งก็ดึงเวลาการทำงานศิลปะของเราให้น้อยลง

■ อาจารย์มีตำแหน่งงานราชการที่ต้องรับผิดชอบมากจนครับ เดิมทีเคยเป็นอาจารย์สอนที่วิทยาลัยช่างศิลป์ จากนั้นอาจารย์ต้องไปบุกเบิกสร้างวิทยาลัยช่างศิลป์ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปเป็นผู้อำนวยการอยู่เกือบ ๔ ปี แล้วกลับมาเป็นผู้อำนวยการที่วิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี แล้วอยู่ อาจารย์ก็ย้ายออกมาทำงานในกระทรวงวัฒนธรรม

ผมชอบริเริ่มทำงานใหม่ ๆ และไม่กลัวงาน ตอนไปจัดตั้งวิทยาลัยช่างศิลป์ที่นครศรีธรรมราช เรียกว่าเริ่มต้นใหม่ทุกอย่าง ตั้งแต่ไปเสาะหาพื้นที่ ตั้งงบประมาณ รับสมัครอาจารย์ วาง Masterplan เริ่มก่อสร้างอาคารเรียนหลังแรก ไปจนกระทั่งนักเรียนรุ่นแรกจบไปสอบเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษาได้ทั้งหมด อยู่คร่าว ๆ ประมาณ ๓ ปี ๕ เดือน แล้วย้ายไปอยู่ที่ช่างศิลป์สุพรรณอีก ๓ ปี ที่สุพรรณบุรีพยายามปรับปรุงส่งเสริมด้านการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีโอกาสเห็นตัวอย่างผลงานดี ๆ ของศิลปิน โดยไม่ต้องเดินทางเข้ากรุงเทพฯ จึงได้พัฒนาห้องแสดงนิทรรศการของวิทยาลัย ให้มีฐานะเป็นหอศิลป์ระดับจังหวัด เปิดกว้างให้เป็นสถานที่เผยแพร่งานศิลปะของศิลปินระดับจังหวัด จัดนิทรรศการศิลปะครั้ง โดยเชิญศิลปินจาก กทม. และต่างชาตินำมาหมุนเวียนจัดแสดงที่นั่นโดยตั้งชื่อว่า “หอศิลป์สายแม่น้ำ” ทำอยู่ได้ ๒ ปี ในปี ๒๐๐๒ เมื่อเริ่มมีการจัดตั้งกระทรวงวัฒนธรรม เครือข่ายศิลปินและผู้รักศิลปะใหญ่ของประเทศในระดับบริหาร มีความเห็นร่วมกันว่าอยากให้เกิดหน่วยงานที่ส่งเสริม รับผิดชอบทางด้านศิลปะร่วมสมัย ให้มีสถานะเป็นกรมหนึ่งในกระทรวงวัฒนธรรม มีการจัดประชุม ระดมความคิดเห็นร่วมกันหลายครั้ง จนในที่สุดเมื่อมีการประกาศจัดตั้งสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้สำเร็จ ผมจึงได้ขอย้ายเข้ามาเป็นผู้อำนวยการศูนย์หอศิลป์เพื่อหน่วยงานนี้ในปี ๒๐๐๓ โดยมี ศ.ดร.อภิรักษ์ ปะยะยานนท์ เป็นผู้อำนวยการ (ระดับอธิบดี) ผมได้ร่วมทำงานกับอาจารย์อีกนัก จนเติบโตขึ้นมาเป็นรองผู้อำนวยการ และเลื่อนตำแหน่งไปเป็นผู้ตรวจราชการกระทรวงก่อนเกษียณอายุราชการ

Three Forms, 1972
oil on canvas
90 x 120 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

■ การกิจหน้าที่ต่างไปจากงานสอนศิลปะมากจนเคยครับ

ก็สนุกไปอีกแบบ เป็นงานด้านการส่งเสริมวงการศิลปะร่วมสมัย เราเริ่มต้นวางโครงสร้างและวางรากฐานให้กับเนื้อหาของหน่วยงานนี้ และได้ตั้งโครงการมากมายให้เป็นงานหลักซึ่งหลายโครงการสำนักงานนี้ยังถือเป็นหน้าที่ที่พึงนึกถึงว่าดำเนินการต่อเนื่องมาถึงวันนี้

■ อาจารย์แยกเวลาของงานในส่วนนี้กับเวลาการทำงานศิลปะได้อย่างไร?

ที่จริงมันเป็นงานที่มีความสัมพันธ์กัน ลูกศิษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นถามผมว่า ทำไมอาจารย์เป็นศิลปินเขียนรูป แล้วอยู่ มาจับงานบริหารแบบนี้ ผมก็ตอบไปว่า คราวใดที่เรายังมีส่วนอยู่ในแวดวงของงานศิลปะ ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องในเชิงวิชาการ ในเชิงบริหารจัดการ ก็ถือว่าเป็นบุคลากรในด้านศิลปวัฒนธรรม ดีเสียก็เราก้าวออกมามองใน Perspective ที่แตกต่าง ทำให้เราเห็นมิติด้านใหม่ ๆ ที่เราไม่เคยรับรู้มาก่อน มันช่วยทำให้เราทำงานศิลปะด้วยความมั่นใจและมีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น เราต้องรู้จักการบริหารเวลาให้เป็น เวลาที่ปลอดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผมก็ใช้กับการทำงานศิลปะ เวลาพักผ่อนของเราคือใช้กับการสร้างงาน ไปด้วยสาเหตุนี้แหละซึ่งที่การจัดนิทรรศการเดี่ยวซึ่งทิ้งห่างไปนาน